

MURUGANÁR*
(1890–1973)

Srí Muruganár egészen egyedülálló helyet foglalt el Ramana Maharsi tanítványai között. Elsősorban nem azért, mert azon kevesek közé tartozott, akik képesek voltak sikerrel végigjárni azt az utat, amelyet mesterük mutatott; hanem inkább ama különleges kapcsolat miatt, amely tanítvány és mestere között állt fenn. Muruganár ugyanis elsődlegesen nem a *dzsnyána*, hanem a *bhakti* útját járva lett *dzsnyáni*; elsődlegesen nem meditációjának és aszkézisének ereje, hanem odaadásának feltétlensége, mestere iránti szeretetének önfelemésztő tökéletessége emelte túl individuális létének korlátain. A *bhakti* tárgya rendszerint valamilyen *avatára* vagy valamilyen isteni aspektus. Muruganár esetében azonban ez egy élő személy volt. Az ilyen kapcsolat meglehetősen ritka: keresztény vonatkozásban talán az Emberfia és János evangélista kapcsolata lehetett *némileg hasonló*, muszlim vonatkozásban pedig Samsz al-Dín Tabrízi (mint mester) és Dzsálál al-Dín Rúmí (mint tanítvány) viszonya volt *ugyanilyen*.¹

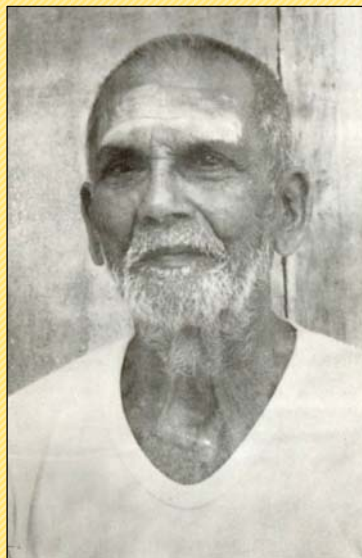
Muruganár 1890-ben született a dél-indiai Ramanathapuramban. A gyermek a Szambamúrti nevet kapta, hivatalos neve pedig C. K. Subramanya Iyer lett. Figyelemreméltó, hogy csak egészen későn, öt éves korában kezdett el beszélni. Édesapját korán elveszítette. A család ezt követően Coimbatórébe költözött, és Muruganár itt kezdte meg iskolai tanulmányait. Családi környezete is hozzásegítette ahhoz, hogy kifejlődjön szeretete anyanyelve iránt. A későbbiek folyamán tudományos szinten ismerte és művelte a tamilnak mind a klasszikus, mind a modern változatát, és anyanyelve iránti szeretete miatt nevét is megváltoztatta Mugavai Kanna Muruganárra. A Mahátmá Gandhi által elindított *szatjagraha*-mozgalom hatására ő maga is spirituálisan orientált nacionalistává vált. Az 1910-es évek elején megnősült, és a Ramanathapurami Missziós Iskolának lett a tamiltanára.

Nem sokkal házassága után apósa megismerkedett Ramana Maharsival, és olyan mély hatást gyakorolt rá, hogy állandó lakójává vált ásramjának. Muruganár tőle kapta meg Maharsi néhány művét («Öt himnusz Arunácsolához», »Ki

* Forrás → *Tradíció. A Metafizikai Tradicionalitás Évkönyve 2001* (Debrecen: Kvintesszencia Kiadó, 2001), p. 205–211.

¹ Vö. Annemarie Schimmel: *Mystical Dimensions of Islam* (Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 1975), pp. 313kk.

vagyok én?«), s miután elolvasta ezeket, úgy döntött, hogy ő is felkeresi a bölcsét. Anélkül, hogy feleségét informálta volna szándékáról, vagy munkahelyén bejelentette volna távozását, elutazott Tiruvannámalaiba. Találkozása Maharsival (1923) sorsfordító esemény volt életében: ettől fogva már csak mestere létezett számára, és minden korábbi kapcsolatát, törekvését egycsapásra felszámolta. Amikor felesége utána ment, így számolt be találkozásukról: »Megtaláltam, de

az, akit megtaláltam már nem ő volt, mert ő már teljesen Bhagaváné volt.«² Ettől fogva »Ramana árnyéka« – mint ahogy az *ásramban* neveztek – mindvégig mestere mellett maradt, megérte halálát (1950), majd 1973-ban ő is véglegesen maga mögött hagyta a keletkezésnek és az elmúlásnak a világát.³

Mester és tanítvány kapcsolatát kiválóan jellemzi az, amit V. Ganesan ír: »Gyakran abban a pillanatban, hogy Muruganár belépett a csarnokba, Bhagaván rögtön kérdezett tőle valamit, Muruganár pedig, mielőtt még leborult volna előtte, már belefogott válaszába, és válaszát leborulva is tovább folytatta. Eközben azonban

² *Unforgottable Years. Memoirs of 29 old devotees of Bhagavan Sri Ramana Maharsi.* Bangalore: Ramana Maharsi Centre for Learning, 1995, p. 107.

³ Erősen valószínűsíthető, hogy abban az alábbi történetben, amelyet egy kereszténnyé vált párszi nő, Vandana nővér egy interjú keretében mondott el Lukács Lászlónak, Maharsi meg nem nevezett tanítványa éppen Muruganár volt: »Én is felkerestem ezt az asramot [a Ramanásramamot]. Ott volt az a barlang, amelyben Ramana Maharsi [Maharsi] fiatal éveit vezekelve töltötte. Egyik legöregebb tanítványa, aki már nyolcvan felé járt, haldokolt. Üzent, hogy látogassam meg. Nem sokat beszélt, szinte már halott volt. Akkor már eléggé ismertük a hindu lelkiséget. Tudtuk, ha szent embert látogatunk meg, némán kell előtte várakoznunk. S ebben a csendben létrejön Isten jelenlétének valamiféle furcsa vibrációja... Ott ültünk tehát a haldoklónál. Velem volt egy nővér, aki néma volt, hangját évekkal előtte elvesztette. Egy idő múlva megkérdezték, hogy akarunk-e szólni a szent emberhez, aki a fal felé fordulva az ágyon feküdt. Társam, a néma nővér jelezte, hogy kérdése volna. Én megpróbáltam leolvasni szájáról, de nem értettem, tehát továbbítani sem tudtam. De a szent ember, aki a falnak fordulva feküdt, észrevette, hogy kérdezni akarják, és megértette a néma kérdést. Odafordult társamhoz és a legvilágosabb választ adta arra, hogy hogyan tudjuk mi, keresztények elfogadni az *advaita* élményét, holott mi nagyon határozottan különbséget teszünk Isten és ember között. A nővér ragyogott a boldogságtól. Pontosan ezt akarta tudni. A guru nem hallhatta a kérdést, nem olvashatta le a kérdező szájáról sem, hiszen nem is fordult feléje. Hogyan tudhatta mégis? Ugye alig hihető! Akik esztendőket töltöttek csöndben, máshogy, sokkal mélyebb szférákban érintkeznek az emberekkel.« (»A *Vigilia* beszélgetése Vandana nővérral«, *Vigilia*, 1987/10, pp. 780k)

gyakran megfélekedett arról, hogy milyen testhelyzetben van, és így, leborulva beszélt tovább, felemelve fejét, akárcsak egy kaméleon. A csarnokban gyakran derülséget keltett ez a jelenet. Ezt Muruganár mesélte el nekem, majd hozzátette: ›Minthogy ebben a testhelyzetben szavaimat sem Bhagaván, sem a többiek nem hallották jól, ilyenkor rendszerint Viszvanátha Szvámi kért meg tréfásan arra, hogy fejezzem be ezt a „gyík-beszédet”. Mit csináljak, egyáltalán nem voltam tudatában annak, hogy mit csináljak. Ilyen alkalmakkor egyetlen gondolatom azt volt, hogy azonnal válaszoljak Bhagavánnak, és minden egyébről megfélekedtem, ideértve környezetemet és testemet is.«⁴

Hogy ez a mestere iránti feltétlen tisztelet Muruganár számára egyáltalán nem jelentett merevséget, azt a következő történet is példázza: »Reggel Jógí Rámiah hozott egy kis jegyzetfüzetet, amelybe Bhagaván még réges-régen lemásolta számára néhány művét, ugyanis szerette volna megerősíttetni a kötését. Miután Bhagaván bizonyos utasításokat adott, a munkát T. S. Rádzsagópálra bízta. Este Rádzsagópál a megreparált jegyzetfüzetet odaadta Bhagavánnak, Bhagaván pedig, miután ellenőrizte a munkát, odaadta Rámiahnak és azt mondta; ›Itt a megújult jegyzetfüzeted.‹ Rámiah annyit mondott: ›Minden Bhagaván kegyelme‹ – vagy valami hasonlót. Muruganár elkérte tőle a jegyzetfüzetet, s miután látta, hogy annak csak a negyedébe van írva, a többi üres, a Purusa Szúkta szavait parafrázálva megjegyezte: ›Ahogy Istennek csupán egynegyede nyilvánul meg a mindenségben, s a fennmaradó háromnegyede megmarad a maga ismeretlenségében, éppúgy ez a könyv is csak egynegyedét tartalmazza Bhagavánnak – majd mindenki nevetni kezdett, ideértve Bhagavánt is.«⁵

Természetesen egy egyszerű prózafordítás képtelen visszaadni Muruganár verseinek – e sorok írója előtt is ismeretlen – stílusát, zeneiségét. A magyar fordító mindössze arra törekedhetett, hogy az angol fordításokból (jelen esetben már prózafordításból) érezhető himnikusságot és sajátos mondatszerkesztést megpróbálja átültetni. »Bhagaván dicséretét énekelve, jelenlétét dicsőítve, tanítását magyarázva a költő olyan szavakat használ – mondja K. Swaminathan, Muruganár egyik angol fordítója –, amelyek akár gazdag képzelőerőről tanúskodnak, akár szigorúan intellektuálisak, mindig alkalmasak mondanivalójának kifejezésére, az általa alkalmazott metrikus formák változatossága, hajlékonysága és ereje pedig egészen bámulatba ejtő. Mint a nagy templomegyüttesek a maguk szentélyeivel és tornyaival, víztárolóival és ligeteivel, grandiózus életművé-

⁴ V. Ganesan: *Moments Remembered. Reminiscences of Bhagavan Ramana*. Tiruvannamalai: Sri Ramanasramam, 1994., pp. 56–57.

⁵ A. Devaraya Mudaliar: *Day bay Day with Bhagavan*. Tiruvannamalai: Sri Ramanasramam, 1995, p. 249 (7-8-1946 Aft.).

vel e költő is monumentális és méltó emléket állított a Mesternek, akinek üzenetét azért sikerülhetett Srí Muruganárnak közvetítenie, mert ő maga egyszerre volt tökéletes és alázatos tudós, költő és szent.«⁶

Buji Ferenc

⁶ Muruganar: *The Garland of Guru's Sayings* (translated by K. Swaminathan) Tiruvannamalai: Sri Ramanasramam, 1996.

Muruganár

RAMANÁBA OLVADVA⁷

50. Olvastam a szent iratokat, de elmém nem fogta fel értelmüket; csupán bölcs Tanítóm és Mesterem bensőmben megnyilvánuló könyörületos beavatkozásának következtében vált állandóvá bennem a kontemplációnak az a töretlen állapota, melyet Ő maga is birtokolt. Szívemet áthatotta s hatalmába ejtette a Valóság múlhatatlan megragadásának élménye.

53. Kegyelmének abszolút tisztaságán keresztül leplezetlenül feltárta előttünk annak a szintiszta Tudatnak a végtelenségét, amely sugárzó fénymezőként nyilatkozik meg szívünkben, s így mi a Teremtő lábánál ülve az adományozó és a befogadó különbözőségének megjelenése nélkül élvezhettük az olyannyira óhajtott egyesülést.

55. »Ahhoz, hogy megértsem az ÉN-t, mely önnön voltaképpeni lényegem, mi szükség lenne bármiféle külső tanítóra?« – Miközben éppen ezen tűnődtem, a teremtetlen Valóság felismeréséből született szentséges csöndben kialudt szívemben a kérdés.

65. Amikor az isteni csendben a felső és alsó világok mindegyike a ragyogó Magasztoson belüli múltó illúziókként lepleződött le, felragyogott az igazi tudás örök megvalósításában tündöklő, önmagában nyugvó, szintiszta, szennyezetlen ÉN.

70. Aki az Ő igazi tanításának fenséges valóságáról mit se tudva valóságosnak tekinti az individuális lelket, az előtt az üdvösséghez vezető ösvény mindörökké zárva marad. De az én lépteimet az Úr Őfelé irányította, s így az Ő tiszta léte-tudata mint soha meg nem fakuló ÉN-ÉN nyilvánult meg szívem mélyén.

⁷ Muruganar: »Absorbed in Ramana«. In: *Ramana Maharshi's Miracles* (edited and compiled by A. R. Natarajan), Bangalore: Ramana Maharshi Centre for Learning, 1996., pp. 90–94. Muruganár művének eredeti tamil címe: *Ramananubhuti*. Az angol fordítás Robert Butler munkája.

79. Az igazi megvalósítás csorbíthatlan dicsőségének diadalmas tapasztalata révén az a zavar, amelyet lelkem tisztátalansága okozott bennem, maradéktalanul eloszlott. Ahogy a medréből kilépő folyó vize fokozatosan mindent elborít, úgy árasztotta el engem is a szívemből feltörő mélységes béke túlcorduló áradata, kioltva bennem minden gyötrő vágyakozást.

82. Tudd meg, hogy amikor a meditáció során magunkba mélyedünk szent lába előtt – mely nem egyéb, mint az Önvaló külső megnyilvánulása, – Önmagunk felé vezető utunkat az Ő tökéletes kegyelme világítja be, életet adományozva annak, ami maga az élet. Benső tudatosságunk felszámolja s hamuvá égeti mindazokat a futó jelenséget, amelyek a maguk csodálatos sokféleségében körülvesznek és – értelmünk fonáksága révén – félrevezetnek bennünket.

88. Miután lényemet pillantásának fenségébe vonta, hangomat s elmémet sajátjává tette; miután gazdagon megajándékozott egy olyan belátással, melynek átható ereje nem ismer akadályt, Ő lakott e hívő szívében, betöltve azt Siva urunk üdvösségének túlárado kegyelmével.

98. Az imádás legkiválóbb formája nem egyéb, mint őszinte odaadástól áthatva elismerni a kijelentés igazságát: »Annak az Isteni Létnek a tudata, Aki szent csendességben pillant rád s vesz magához téged, a te saját tudatod fénye. Mondj hát le tetteid gyümölcseiről Annak érdekében.« Így ajánlottam fel saját tudatosságomat annak az Úrnak, aki szolgáljaul fogadott engem.

120. Miközben mélyen önmagamba merültem, Mesterem kegyelemmel teljes megnyilatkozásán keresztül ráészméltem arra, mennyire hamis volt az a feltételezés, hogy az Önmagamról való megfélelkezés állapota – amelyet a gondolatok sokfélesége és a gondolatokból fakadó ellentétpárok megjelenése jellemez – eleve benne rejlett volna a tiszta, kettőségektől mentes tudat emelkedett állapotában.

123. Az isteni csend üdvösségén keresztül adományozott kegyelmének hatására rendíthetetlen odaadás alakult ki bennem, amelyet én az én Uram iránti szeretetként tapasztaltam. Miután kötöttségeim e szeretetben megsemmisültek, elmém feloldódott a magasztos Önvaló határtalan terében.

129. Miközben arra vágyakozunk, hogy megismerjük Őt, imádásunk révén benső tudatosságunkban *tonokkamot*⁸ játszunk, így adva szilárd tartást elménknak. Akkor aztán Ő ama szent lábak romolhatatlan természete révén megszabadít bennünket attól a rémülettől, amelyet elménk tisztátalansága okozott bennünk. *Tonokkam!*

131. Kegyelme révén sugárzó lábánál elnyertem Tőle az igazi megértés koszorúját. Béklyóba vert, szomorúságtól sújtott és a gondolatok szövevényébe gabalyodott tudatomon belül végül feltárult előttem annak a dicsőséges Önvalónak a mennyei méltósága, melynek lakhelye a nemes Siva-lét magasztos állapota.

136. Amint éppen saját érdemtelenségem fölött bánkódtam, kinyilatkoztatta nekem kegyelmének végtelen egét, megtisztítva engem az Ő határtalan és mindent átható fényével. A személyes »én« káprázata szertefoszlott, és ebben a tiszta tudatosságban létem eggyé vált urunkkal, Sivával.

141. Ez a minden keletkezéstől eredendően mentes páratlan Valóság magasztos Önvalóként megnyilatkozva saját valódi természetem formájában gyökeret vert szívemben, személyes »én«-em pedig maradéktalanul megsemmisült Benne.

147. Sziklaszilárdan megállapodva a szent csöndességben, kegyelmének ereje révén nesztelenül elnyugodtam a tiszta lét-tudatosság gondolatoktól mentes állapotában, visszavonhatatlanul beleeszve urunk, Siva ősi bölcsességének benső békéjébe, s így tudatom, megszabadulva az ego bilincseitől, virágba borult.

160. Azon a kegyelmen keresztül, amit csak a legmélyrehatóbb benső vizsgálódás révén lehet elnyerni, és annak a szeretetnek a révén, amely Siva urunk végtelen létének mérhetetlen égboltozatában minden irányból csodálatosan fakad, szívemen mélyén megérett ezek állandó társa: az igazi megvalósítás, magával hozva a valódi tudás tisztaságát, s így a testtel való csalóka azonosulásom semmivé foszlott.

161. Miközben tudatomat elárasztotta az üdvösség, természetes kötelességemnek tekintettem, hogy lábainál a gondolkodáson túli elmerültség állapo-

⁸ Gyermekjáték. Mánikkavácsahar *Tiru Tonokkam*jához írott bevezetésében G. U. Pope a következőket mondja: »E játék neve szó szerint az jelenti: »a vállra irányulva« – ugyanis a játék befejezésekor a szemben lévő pároknak egymás vállaira kell tenniük a kezüket. A *tokkanam* a szövegben időnként a lélek Siva lábához való közeledésének szimbólumává válik.«

tában maradjak. Így a Valóság szent lábai mellett ülve mindenféle mentális tevékenység – az elme zavarodottságában szabadon tenyésző egoizmussal, haraggal és szomorúsággal egyetemben – elcsitult bennem s kiveszett belőlem.

173. Amikor ráébredtem az Ő sugárzó formájában megnyilvánuló Önvalóra, és felismerésem révén legmélyebb vágyaim is teljesültek, kegyelmének minden tisztátalan vágytól megtisztító áradata miatt eluralkodott fölöttem a megszügyenültség érzése, és amint egóm elpártolt tőlem, mélységes alázattal eltelve hajtottam fejet Előtte.

174. Az Önvaló az a mindent átfogó egyetlen Valóság, amely a szentséges csend tiszta fényében szétszlatja a vágyak sötét felhőjét (mely nem más, mint az ego). Az értelem ferdeségéből fakadó »én« önhittsége egyedül csak ezen az isteni csenden keresztül merülhet bele e sugárzó, minden gondolon túli ürességbe, s csak ennek révén szűnhet meg.

178. Az Ő saját benső tudatából részesedve mennyire könnyű volt számomra megragadni az Ő Önvalójának magasztos valóságát, mely nevektől és tulajdonságoktól mentes, differenciálatlan és tiszta megismerésként nyilvánul meg!

185. Azok számára, akiknek létét Siva urunk megvalósítása öleli körül, mi haszna lenne még világ romlottságától átitatott képeknek vagy verseknek? Túlléptek ők már a vágyakon és az általuk kínált számtalan kielégülésen, s egy olyan tanítást vettek birtokba, amelynek forrása nem az elme!

189. Most, hogy csábító bájaival megigézett, többé már nem engedi, hogy baj érjen; többé már hagyja, hogy – megfélelkezve az igazságról – táncom s lényem elutasításra találjon. A *kummi* lázas forgása: a *kummalam*⁹ – a gyermekkor többi táncával együtt – immár elcsitult, s többé már nincs.

191. Valóban csodálatos, hogy ez az egész hatalmas mindenség a szentséges csöndből bontakozik ki és abba tér vissza, szilárd alapot találva benne, s hogy ez az univerzum még most, lefutásának kellős közepén is felszívódik és belevész ebbe a szent csendbe – az Ő tulajdonképpeni természetébe, amelyen keresztül hatalmába kerítette értelmem teljességét.

⁹ Gyermektánc. A kislánynak (vagyis a léleknek) fel kell adnia gyerekes kedvteléseit, s engedelmessé kell »férjének« (vagyis Sivának).

192. Hála Sivának, a mi igazságos urunknak, aki alávetve engem az Ő szeretetének, úrrá lett felettem, s így én az Ő saját makulátlan Önmagaságának kegyelme által fogságba estem. Mert ott, az abszolút állapotban, amely az Ő mindent meghaladó kegyelmének mennyei állapota, a fenomenális világ hármassága¹⁰ az üres álmoképekhez hasonlóan szertefoszlott.

193. Rendíthetetlenül megállapodva az egyetlen igazi tudás világosságában, én, az Ő alázatos szolgája, elértem a szent csend betetőződését. Megtagadva az egót, csak az Önvalót tartottam meg társamként, kinek dicsőséges természete maradéktalanul egybeesik az enyémmel.

Fordította Buji Ferenc

¹⁰ Tamil *mupputi* – vagyis a megismerő, a megismert és a megismerés hármassága.